

Motion till riksdagen 2012/13:Ub465

av Ibrahim Baylan m.fl. (S)

Politik för grundskolan

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en modern kunskapsskola för alla – Sveriges främsta konkurrensfördel.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en långsiktig skolpolitik.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett utbildningspolitiskt mål för grundskolan.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om lärares kompetensutveckling, lämplighetsprov, lärares karriärvägar och skolans organisation.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om skolläraernas centrala roll som pedagogiska ledare.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett nytt forskningsinstitut för lärande.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en skola som ger alla elever likvärdiga möjligheter att lyckas i skolan.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att resurser ska fördelas till skolor och elever efter behov.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om fler barn i förskoleklass.¹
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om mindre klasser i lågstadiet.¹
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att stärka skolor som har tuffast förutsättningar.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om sommarskola.
13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om läxhjälp.

Fel! Okänt namn på

14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kunskap och uppföljning.
15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att stimulera kreativitet.
16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om utmaningar för duktiga elever.
17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om läsförmåga och läslust.
18. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om språkkunskaper.
19. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om matematik.
20. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en nationell it-strategi för skolan.
21. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Skapande skola.²
22. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om studie- och yrkesvägledning.
23. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om skärpta villkor för alla skolor.
24. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kommunernas inflytande vid etablering av fristående skolor.
25. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att skattemedel avsedda för skolan ska gå till skolan.
26. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det måste bli lättare att välja skola utifrån fakta.
27. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om förbud mot avgifter i skolan.
28. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en modern elevhälsa.
29. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om studiero.
30. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om arbete mot mobbning och kränkande behandling.
31. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om införande av en lag motsvarande lex Sarah för skolan.
32. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en jämställd skola.
33. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om lärande hela dagen.
34. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om självstyrande skolor.
35. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om elevinflytande.

Fel! Okänt namn på

¹ Yrkandena 9 och 10 hänvisade till FiU.

² Yrkande 21 hänvisat till KrU.

Fel! Okänt namn på

En modern kunskapsskola för alla – Sveriges främsta konkurrensfördel

I ett modernt samhälle är utbildning nyckeln till både individens frigörelse och en förutsättning för utveckling för landet. Sverige är och ska förbli en nation som satsar på kunskap och kompetens. Däri skall grunden för vår konkurrenskraft ligga. Vägen framåt är inte låga löner och sämre arbetsmiljö. Ska vi möta utmaningen som ett modernt land som investerar för framtiden måste vi prioritera investeringar i grundskolan idag.

Vi vill skapa en modern kunskapsskola med kvalitet och kreativitet i centrum. Alla skolor ska vara bra skolor och det kräver ett skolsystem där den enskilde elevens utveckling står i centrum. Det kräver också att resurser fördelas till skolor och elever efter behov. Den svenska skolan har i flera år levererat allt sämre resultat, och samtidigt tappar svenska elever i internationella kunskapsmätningar. Vi vill därför se en bred kvalitetssatsning på grundskolan.

För att nå framgång med skolan prioriterar vi tre områden; investeringar i lärarna och bättre undervisning, ökad likvärdighet och minskade sociala klyftor i skolan samt fokus på de framtidskompetenser som eleverna behöver som medborgare och löntagare eller företagare.

Vi behöver en långsiktig skolpolitik. Ett barn som går i skolan i tolv år kan få uppleva fyra olika regeringar med helt olika skolpolitik bara under sin skoltid. Det är inte rimligt. Lärare och elever måste få arbetsro och veta vad som gäller. Hittills har regeringen varit helt avvisande till en långsiktig skolpolitik i Sverige. Vi är beredda att medverka till breda överenskommelser om viktiga skolfrågor så att skolans personal kan få långsiktiga och hållfasta förutsättningar för att lyckas.

Utbildningspolitiskt mål för grundskolan

För sjätte året i rad är det en lägre andel av eleverna i grundskolan som når målen i matematik, engelska och svenska eller svenska som andraspråk och som är behöriga att komma in på gymnasieskolans nationella program. Det är nu så många som 12,6 procent av eleverna som inte är behöriga att gå vidare till gymnasieskolan. Att en så stor andel av eleverna i grundskolan och gymnasieskolan inte når målen är ett av våra stora samhällsproblem. Vi är övertygade om att detta är en utveckling som går att vända men att det kräver en tydlig och konkret målsättning.

Vårt utbildningspolitiska mål vad gäller grundskolan är att alla elever ska nå målen i grundskolan och som ett mål på vägen, vill vi, till år 2020 halvera andelen elever i grundskolan som inte är behöriga att börja på något av gymnasiets nationella program, från idag drygt 12 till 6 procent.

Sverige ska komma väl ut i internationella jämförelser och vårt mål är att vi ska vara bland de tio främst länderna i matematik, naturvetenskap och

läsförmåga och vara bland de fem främsta länderna när PISA nu börjar mäta kreativitet.

Staten och kommunerna behöver gemensamt ta fram en strategi för att de nationella målen ska kunna uppnås. De kommuner som är nära eller redan uppnår de nationella målen ska spurras att lyckas än bättre. De kommuner som har långt kvar innan de når de nationella målen ska ges särskilt stöd för att göra det.

Lärarna – nyckeln till framgång i skolan

Det enskilt viktigaste för elevernas resultat är att de möter en skicklig lärare. Kvaliteten i ett utbildningssystem kan aldrig bli högre än kvaliteten på dess lärare. Ökande kunskapsresultat i den svenska skolan kräver att många ambitiösa och duktiga studenter väljer att utbilda sig till lärare. Då måste det också löna sig bra att utbilda sig till och arbeta som lärare.

Vi är positiva till lämplighetsprov och vill pröva att förändra antagningen till lärarutbildningen. Vid några utvalda lärarhögskolor vill vi pröva att bygga antagningen inte enbart på studieresultat utan också på omfattande tester som prövar lämpligheten och intresset för läraryrket. Det är också viktigt att olämpliga studenter avskiljs från lärarutbildningen i tid, innan de hunnit investera lång tid och mycket studiemedel, för både studenternas och utbildningens skull.

Vi vill se fler karriärvägar för lärare i skolan. Skolhuvudmännen bör tillvarata den kompetens som lärarna besitter och stimulera till professionell utveckling och större ansvarstagande i skolan. Det kan exempelvis handla om att ta ansvar för ämne och ämnesutveckling, kvalitetsarbete, bedömning och betygssättning, handledarskap för lärarstudenter samt mentorskap för nyutbildade lärare.

Kontinuerlig fortbildning och kompetensutveckling måste vara naturliga inslag i lärarrollen, och stödjas genom gemensamma satsningar från staten och skolhuvudmännen, med huvudsaklig förläggning vid högskolor och universitet. Dagens system för kompetensutveckling för lärare där staten bestämmer sig för att vidareutbilda lärarna inom än det ena än det andra skapar inte den långsiktighet eller lokala anpassningen som krävs.

Lärarna behöver bli varse sina egna styrkor och svagheter, lära sig att utveckla undervisningsmetoder och vara motiverade att kontinuerligt utveckla sina kunskaper. Arbetssättet inom skolan måste vara öppet så att varje skola blir en lärande organisation. Lärare behöver lära av varandra och duktiga lärare coacha andra. Goda praktiker kan på så sätt få spridning. Kunskaper och undervisningsmetoder måste hela tiden uppdateras och förfinas. Skolledningen har ett stort ansvar för att skapa ett öppet klimat och ge förutsättningar för lärarna att utvecklas i sin yrkesroll. Vi vill också se över möjligheterna att ta bort administrativa uppgifter från lärarna och på så sätt frigöra tid för lärarna så att de har tid att utveckla undervisningen. På så sätt vill vi utveckla skolans organisation.

Fel! Okänt namn

Skolledarnas centrala roll som pedagogiska ledare

Den stora utmaningen är att i första hand se till att alla elever når målen i enlighet med läroplan och kursplan. Rektor ska vara väl förtrogen med verksamheten. Det innebär att ha täta återkommande besök i undervisningen och kunna kommunicera den med läraren. I omfattning handlar det om minst en dag i veckan i verksamheten.

Skolledarna har en central roll för utvecklingen av och resultaten i skolan. Skolledaruppdraget är ett komplext uppdrag där det finns många förväntningar. De ansvarar för skolans pedagogiska utveckling, att de nationella målen följs och att skolans resultat följs upp, och de ska samtidigt vara arbetsledare med ett ekonomiskt ansvar att bygga en organisation för att nå högsta möjliga måluppfyllelse. Vi vill stärka skolledarnas pedagogiska roll med den obligatoriska statliga utbildningen för skolledare och tillse att varje skolledare ska bli certifierad efter genomförd utbildning. På sikt ska alla skolledare i landet ha denna certifiering för att få anställas som ledare inom skolans verksamhet. Skolledarna är nyckelpersoner i skolan som chefer och som handledare för pedagogerna och behöver kunna lägga mer tid på sitt pedagogiska uppdrag.

Nytt forskningsinstitut för lärande

För att Sverige ska ha en högkvalitativ skola krävs att undervisningen och de pedagogiska metoderna står på solid vetenskaplig grund. Skolforskningen behöver utvecklas. Staten behöver öka dagens mycket begränsade anslag till utbildningsvetenskaplig forskning. Lärarutbildningen måste ha en större förankring i forskning och utbilda vana forskningskonsumenter. Forskningen måste också ha en närmare koppling till verksamhetens behov och frågor som är angelägna för skolan. Detta kräver ett nära samarbete och dialog mellan forskare och skolan. Fler yrkesverksamma lärare ska också ges möjlighet till egen forskning som en del av eller parallellt med sitt ordinarie arbete.

För att lyckas med att förbättra resultaten i svensk skola måste skolan leva upp till kravet på att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Vi har tyvärr en lång väg att gå innan vi kan säga att alla elever får en utbildning som gör det. En viktig del i arbetet för att så ska ske är att forskning som är relevant för skolan systematiseras, sprids och kommer till användning i Sveriges alla skolor. Skolan är alltför viktig för att vara ett slagfält för löst tyckande.

Det finns idag inte tillräcklig systematisk kunskap om vilka metoder och arbetssätt som forskningen visat är verkningsfulla. Skolledare och lärare behöver få detta stöd för att utifrån denna kunskap och sin professionella bedömning av skolans och elevernas behov kunna välja det bäst lämpade arbetssättet.

Det behövs därför en ny organisation som tar fram systematiska översikter av såväl nationell som internationell forskning inom lärandets område. Att sammanställa systematiska översikter är en forskningsuppgift eftersom forskning måste bearbetas, sammanställas och bedömas, vilket kräver forskarkompetens. Vi föreslår därför ett nytt forskningsinstitut för lärande.

Spridningen av kända forskningsresultat behöver också kraftigt förbättras. Spridningen behöver bli systematisk och kommuniceras på ett lättillgängligt sätt så att den blir känd och kan komma till användning i Sveriges alla skolor.

Det räcker inte med skolinspektion för att höja kunskapsresultaten och öka likvärdigheten i den svenska skolan. Skolinspektionen är bra på att hitta bristerna men har inget uppdrag att hitta det som fungerar riktigt bra och sprida det vidare till fler skolor, skolledare och lärare. Skolinspektionen har inte heller något uppdrag att stödja skolorna att omsätta forskningsresultat och kunskapsbaserade metoder och erfarenheter i praktiken.

Det behövs stöd för skolutveckling. Skolan behöver ges stöd att implementera och anpassa ny kunskap utifrån förutsättningarna på den enskilda skolan. För att forskningsresultat ska omsättas i praktiken krävs ett verksamhetsnära perspektiv och ett nära samarbete med professionen. Vi vill därför ge det föreslagna forskningsinstitutet för lärande uppdraget att också arbeta med skolutveckling, i nära samarbete med landets lärosäten, skolverk eller skolinspektion samt kommuner och fristående skolor.

En skola som ger alla elever likvärdiga möjligheter att lyckas i skolan

Svensk skola har inte bara tappat vad gäller resultat. Vi har även tappat vår tidigare tätposition vad gäller en likvärdig skola. I Sverige spelar elevens socioekonomiska bakgrund numera lika stor roll för vilka resultat de når i skolan som i Tyskland och USA. Det är inte länder som vi är vana att jämföra oss med i dessa sammanhang. Den ökande skolsegregationen är en av huvudförklaringarna till de sjunkande kunskapsresultaten. Detta är djupt allvarligt och ett stort misslyckande för skolpolitiken vars mål måste vara att hjälpa varje elev att nå sin fulla potential.

År 2011 var det i genomsnitt 87,7 procent av eleverna som var behöriga till något gymnasieprogram. Skillnaderna mellan olika elevgruppers resultat i grundskolan är mycket stora, särskilt om man ser till föräldrarnas utbildningsbakgrund och om eleverna har utländsk bakgrund. 94 procent av eleverna med minst en högskoleutbildad förälder når behörighet till gymnasieskolan men motsvarande andel för elever vars föräldrars högsta utbildningsnivå är gymnasieskola respektive grundskola är 85 respektive 61 procent.

91 procent av eleverna med svensk bakgrund når behörighet till gymnasieskolan men motsvarande andel för elever med utländsk bakgrund är 75 procent. Inom gruppen elever med utländsk bakgrund finns stora skillnader. Av elever som är födda i Sverige med två utrikes födda föräldrar eller som in-

Fel! Okänt namn på

vandrat till Sverige före ordinarie skolstart är det 85 procent som når behörighet till gymnasieskolan. Men bara 52 procent av eleverna med utländsk bakgrund som kommit till Sverige efter ordinarie skolstart når behörighet till gymnasieskolan.

Mellan flickor och pojkar finns det en viss skillnad i andelen behöriga till gymnasieskolan. 88,9 procent av flickorna och 86,7 procent av pojkarna når behörighet till gymnasieskolan, en betydligt större skillnad till flickornas fördel finns vad gäller genomsnittligt meritvärde.

Sverige bör föra en politik för såväl höga kunskapsresultat som en likvärdig skola där varje elev når målen och utvecklar sin fulla potential. Det finns ingen motsättning mellan höga kunskapsresultat och en likvärdig skola. Finland, Sydkorea och Kanada är goda exempel på det. De lyckas med både och, det kan vi också göra – men det kräver en annan skolpolitik.

För att höja resultaten i skolan för alla elever behöver skolan ha höga positiva förväntningar på alla elever, och ett mer inkluderande förhållningssätt. Elever ska i större utsträckning undervisas i sammanhållna elevgrupper och inte sorteras ut. Undervisningen i skolan ska individanpassas men bruket av eget arbete behöver minska. Mer av eget arbete i skolan har lett till såväl lägre generella kunskapsresultat som större skillnader. Eleven och dess föräldrar har fått ta ett för stort ansvar då skolan backat undan, och denna utveckling behöver vändas.

Vi vill att resurser fördelas till skolor efter elevernas förutsättningar och behov. Det kan te sig som en självklarhet men är inte det. De flesta kommuner fördelar pengar till skolorna huvudsakligen utifrån hur många elever de har utan att ta hänsyn till behoven i elevgruppen. Enligt Skolverkets rapport ”Resursfördelning utifrån förutsättningar och behov” från 2009 finns det bara i ungefär var fjärde kommun en generell tilläggsresurs som skolor får utifrån sin socioekonomiska struktur. Resurser differentieras inte tillräckligt mycket med tanke på de stora skillnader som finns i skolors förutsättningar för sin verksamhet. Skolverket menar att det här systemet bidrar till att öka ojämlikheten i den svenska skolan. Det kan inte få fortsätta. Resurserna måste fördelas efter skolors och elevers behov och det bör framgå av skollagen.

För att öka resultaten och särskilt stödja de elever som inte har ett starkt stöd i skolarbetet hemifrån är mer resurser till skolan avgörande. Varje barn har rätt till det stöd han eller hon behöver för att nå kunskapsmålen.

Det finns inget viktigare för en elevs resultat i skolan än att eleven möter en riktigt bra lärare. De skolor som har de tuffaste förutsättningarna för att alla elever ska nå målen kräver störst investeringar. Vi vill därför göra en särskild satsning för att attrahera de bästa lärarna och rektorerna till skolorna med de största utmaningarna.

Vårt mål är en sammanhållen skola där elever med olika bakgrund lär av varandra och där alla elever ges samma chans att lyckas i skolan. Om det i klassen saknas elever som motiveras av sin familj att satsa hårt på studierna kommer det att påverka studieklimatet i klassen till det sämre. Därför behövs insatser för att skapa blandade skolor och elevgrupper. Vi anser att det ska föras in ett nytt övergripande mål för skolan. Liksom högskolelagen ställer krav på lärosätena att arbeta med breddad rekrytering anser vi att det ska föras

in ett nytt övergripande mål för skolan i skollagen: Skolhuvudmannen ska arbeta för att sammansättning av elever i varje skola ska vara heterogen vad gäller kön, social och etnisk bakgrund. Vi vill också se mer av organiserat samarbete mellan skolor med olika elevsammansättning.

Vid ansökan om att etablera en ny skola ska elevgruppens sammansättning vägas in och nyetableringar som leder till ökad segregation ska inte ges tillstånd av Skolinspektionen att starta.

Om det finns fler sökande än platser vid en fristående skola får skolorna basera sitt urval på kötid, syskonförtur och en geografisk närhetsprincip. Då kötid sannolikt är ett kraftigt socialt segregering urvalsinstrument bör det ses över om lottnings till grundskolor med fler sökande elever än platser skulle vara ett bättre urvalsinstrument, syskonförtur och närhetsprincip ska däremot finnas kvar.

Skolans insatser för elever som kommer till Sverige i skolåldern måste anpassas efter individens förutsättningar och förkunskaper. Undervisning bör under den första tiden ske på ett språk som eleven behärskar så att ämneskunskaperna kan fortsätta utvecklas under tiden som eleven lär sig svenska. Språkförskolor och en samlad strategi för hur skolan ska möta nyanlända barn ska bidra till en jämlik skolstart. Skolan kan höja barns språkfärdigheter genom ett systematiskt arbete med språkutveckling. Kunskaper i svenska och modersmål är starkt korrelerade till skolframgång i stort, och därför vill vi utveckla undervisningen i svenska som andraspråk och modersmålsundervisningen genom kompetensutveckling av lärarna och utveckling av undervisningen. Vi vill också utveckla nationella bedömningsverktyg för vilka elever som ska läsa svenska som andraspråk. Lärare i svenska som andraspråk ska ha lika höga krav på behörighet som lärare i svenska i respektive årskurs. Såsom riksdagen har beslutat ska modersmåls lärare inte vara undantagna från kravet på lärarlegitimation utan ska ha en lärarutbildning och ämneskompetens i modersmålet. Det höjer kvaliteten på utbildningen, och samtidigt kan modersmåls lärare därmed också undervisa andra elever i moderna språk.

Att involvera föräldrarna i barnens skolgång är en viktig faktor för att förbättra elevers resultat, inte minst för elever vars föräldrar inte själva har lyckats i skolan eller har en mycket kort egen skolgång. Många föräldrar efterfrågar också stöd i fråga om hur de kan stödja sina barn i skolarbetet. Vi vill utveckla samverkan mellan skolan och elevernas hem. Framgångsrika metoder för hur skolan på bästa sätt kan involvera föräldrarna i barnens skolgång i syfte att höja elevernas kunskapsresultat bör samlas och spridas.

Fler barn i förskoleklass

Alla barn har rätt till en riktigt bra start i livet. En allmän förskola av hög pedagogisk kvalitet är en hörnsten i en politik för framtiden. För att ge alla barn en bra start på sin skolgång vill vi att fler barn ska gå i förskoleklassen för 6-åringar. Om barn inte stimuleras under den period i deras liv då de kan

Fel! Okänt namn på

lära som mest riskerar de att hamna efter under sin skolgång. Att gå i förskoleklass ger barn möjligheter att nå sin fulla potential i skolan.

Mindre klasser i lågstadiet

Varje elev ska ges verkliga förutsättningar att nå sin fulla potential i skolan. Då måste stora klasser bli mindre. Mindre klasser möjliggör en högre kvalitet på undervisningen. Det ger mer tid för lärarna med varje enskild elev och möjliggör att varje elev ges stöd i sin utveckling. Elever som har svårigheter i skolan ska tidigt och kraftfullt ges stöd. Det krävs för att höja resultaten i skolan.

STAR-projektet (Tennessee Student/Teacher Achievement Ratio) är ett fältexperiment som genomfördes i Tennessee under slutet av 1980-talet, och som har karaktäriserats som ”the most famous educational experiment conducted to date”. I experimentet jämförde man små klasser (mellan 13 och 17 elever), normalstora klasser (mellan 22 och 25 elever) och normalstora klasser med en assisterande lärare. Eleverna fördelades slumpmässigt över de olika klasstyperna, och varje år fördelades lärarna slumpmässigt över de olika klasserna. Experimentet hade longitudinell uppläggnings och började när eleverna gick i första klass eller i förskolans sista år och pågick till slutet av åk 3. Resultaten från STAR visar att elever i små klasser hade bättre inlärningsresultat än i normalstora klasser.

På grundval av denna och andra internationella och svenska studier konstaterar Skolverket att klasstorlek har betydelse för elevernas resultat. Studierna visar att effekterna varierar beroende på elevernas ålder och bakgrund. Effekter av klasstorlek kan i första hand observeras för yngre elever. Därför investerar vi i mindre klasser i de lägre åldrarna, från förskoleklass till årskurs 3.

En ny studie från IFAU visar att klasstorlek har så stora effekter på elevens lärande att det påverkar elevernas lön senare i livet och att löneeffekterna är tillräckligt stora för att intäkterna ska överstiga de direkta kostnaderna av klasstorleksminskningen.

Mindre klasser förbättrar också lärarnas arbetssituation och arbetsmiljö och kan därmed göra yrket mer attraktivt. I klasserna F-3 är de flesta lärare kvinnor, och detta förslag förbättrar särskilt kvinnors arbetsmiljö.

Stärk skolor med tuffa förutsättningar

Vi vill satsa resurser för att lyfta skolresultaten i de skolor som har allra tuffast förutsättningar och där resultaten är låga. Alla elever har rätt att få en undervisning som gör att de når målen i skolan och ges förutsättningar att utveckla sin fulla potential.

Skolverket ska ges i uppdrag att fördela resurser till de 50 grundskolor där uppemot hälften av eleverna inte når behörighet till gymnasiet. Skolorna ska

ha stor frihet att använda resurserna på det sätt som kommunen och skolan ser bäst behövs, men med det tydliga syftet att förändra skolan för att den på kort och lång sikt ska prestera bättre. Rektor och skolans personal måste utveckla ett systematiskt kvalitetsarbete med analys och utvärdering av resultat utifrån kunskapsmålen. Skolorna måste också utvecklas som lärande organisation som ständigt tar till sig den senaste forskningen om lärande. Det grundläggande målet är att höja resultaten i skolan genom att utveckla undervisningskvaliteten och tryggheten i skolorna.

Vi anser att ett viktigt inslag kommer att vara handledning av enskilda lärare, ämneslärare tillsammans och arbetslag för att utveckla undervisning och arbetssätt. Handledningen ska utföras av särskilt kvalificerade lärare. En annan viktig del är utveckling av det specialpedagogiska arbetet på skolan, utveckling av studiehandledning på elevernas modersmål och att ge alla elever på skolan möjlighet till läxläsning i skolans regi.

Sommarskola

Var åttonde elev lämnar grundskolan utan behörighet för att komma in på något av gymnasieskolans nationella program. Detta är ett misslyckande för samhället och ett svek mot dessa ungdomar. Vi har en skyldighet att se till att varje elev får reella möjligheter till fullständiga betyg. På samma sätt har eleverna själva en skyldighet att ta vara på de möjligheter som ges.

Vi föreslår förlängd skolplikt för de elever som inte når målen i grundskolan. Vår ambition är att alla niondeklassare ska nå målen i grundskolan, inget annat duger.

Sommarlovet är ungefär tio veckor långt. Vi vill använda dessa veckor klokt. De elever som lämnar eller riskerar att lämna grundskolan utan fullständiga betyg ska en del av sommarlovet ägnas åt att lära sig det man inte lärt sig under året. De ska få mer undervisningstid med professionella lärare.

Erfarenheten visar att sommarskola är framgångsrik. Bland de elever som genomgick betygsprövning i anslutning till sommarskolan resulterade sex prövningar av tio i att eleven fick ett betyg. Emellertid var det alltför få elever som deltog.

Den utökade undervisningstiden under sommaren ska enligt vårt förslag gälla elever i årskurserna 6–9. Dessa elever ska ges utökad undervisningstid om upp till 20 dagar under sommaren.

Läxhjälp i grundskolan

Hjälp med läxorna ska inte vara förunnat bara några barn, utan alla barn ska erbjudas läxhjälp. Om elever kan få hjälp med läxorna ska inte avgöras av om de har föräldrar som har förmågan att hjälpa dem eller vid varje tillfälle tidsmässigt får ihop det.

Fel! Okänt namn på

Skolverket ska ges i uppdrag att tillsammans med kommunerna fördela medlen utifrån analys av var elever idag inte erbjuds hjälp med läxor. Drygt åtta av tio elever på lågstadiet går på fritids och eleverna i de yngre åldrarna bör företrädesvis ges läxhjälp inom ramen för fritidshemmet. Skolorna kan också gärna samarbeta med ideella föreningar för att erbjuda alla elever läxhjälp.

Kunskap och uppföljning

Det finns inget viktigare mål i skolan än kunskapsmålet. Skolans centrala uppgift är att ge alla elever gedigna kunskaper och lust att ständigt vilja lära mer. Insatser i förskolan och under de tidiga åren är centrala. Förskoleklasser förbereder barnen för grundskolan genom att föra samman förskolans pedagogik i mötet med skolans undervisning. Målen för skolan måste bli färre och tydligare. Varje enskild elevs kunskapsutveckling ska systematiskt följas upp och utvärderas varje termin från första årskurs så att brister upptäcks i tid och resurser och insatser kan sättas in.

Varje barn och ungdom ska nå skolans kunskapsmål och ska få utvecklas så långt som möjligt utifrån sina förutsättningar. Undervisningen måste bättra sig till varje enskild elevs behov och förutsättningar. För elever som lär sig grunderna måste fokus ligga på att fortsatt locka till nytt lärande.

För elever i behov av särskilt stöd för att uppnå målen ska det finnas mer stöd att tillgå. En del behöver extraundervisning, men det kan också handla om fler lärare och mindre undervisningsgrupper i vissa ämnen eller vid vissa tillfällen.

Att vara nyskapande, kunna omvandla idéer till handling och ha en vilja att tänka nytt och annorlunda är viktigt för utvecklingen av samhället men också för elevens möjlighet att lyckas väl på sin framtida arbetsmarknad. Elevernas framtida arbetsmarknad kräver att skolan stimulerar eleverna kompetens och vilja till kreativitet. När PISA nu börjar mäta kreativitet ska Sverige vara bland de fem främsta länderna.

De individuella utvecklingsplanerna bör utvecklas till ett kontrakt mellan skolan, eleven och hemmet. Med den individuella utvärderingen som grund ska skolan skriftligen precisera vilka insatser som görs för att stödja elevens kunskapsutveckling och eleven och hemmet ska tydliggöra vilka insatser de avser att göra för att ta sin del av det gemensamma ansvaret. Kontraktet är en del av dialogen mellan elev, hem och skola och ska inte betraktas som en offentligt upprättad handling. Nya nationellt kvalitetssäkrade prov och tester i läsning, matematik och engelska bör tas fram för de tidiga åldrarna. Detta kan bli ett hjälpmedel för skolor och lärare att prioritera resurser och sätta in insatser där de behövs mest och bäst. När de individuella utvecklingsplanerna utvecklas kan insatser prioriteras och preciseras för att möta och stödja varje elevs utveckling.

Alla skolor ska vara bra skolor, och alla barn och ungdomar ska få en god och likvärdig utbildning. Det kräver långsiktighet och ansvarstagande av

beslutsfattare på alla nivåer. Dagens och morgondagens elever måste få chans till en utbildning som på bästa sätt rustar dem för framtiden.

Det krävs ett nationellt ansvar för kunskapsuppföljning och resursfördelning. Ett program för kvalitetssäkring av den svenska skolan bör tas fram, som innehåller tydliga kvalitetsmått som alla skolor måste uppfylla, och man bör dessutom ta fram system för uppföljning av elevernas kunskapsutveckling i varje årskurs från första klass samt stödåtgärder så att alla skolor ges reella möjligheter att leva upp till kraven.

Skolornas resultat bör utvärderas varje år och för de skolor som inte når kvalitetsmåten ska huvudmannen, kommunen eller den fristående skolan, ha en lagstiftad skyldighet att upprätta en handlingsplan som visar vilka åtgärder man avser att vidta för att förbättra resultaten. Skolor som inte möter kvalitetskraven ska ytterst kunna stängas.

Vi har sett en omfattande betygsinflation i skolan. Det är av största vikt att betygen är likvärdiga mellan skolor och delar av landet då de annars förlorar sitt värde. Den externa kontrollen av betygsättning bör stärkas och nationella prov bör rättas av person utan koppling till den skola vars prov rättas.

Utmaningar för duktiga elever

För elever som snabbt tillägnar sig kunskap ska undervisningen innebära en utmaning och det ska det bli lättare att få gå vidare, lära mer och djupare. Den elev som vill ska kunna läsa kurser på gymnasienivå. Vattentäta skott mellan olika skolformer som hindrar individens utveckling ska undanröjas.

Läsförmåga och läslust

Att läsa, skriva och räkna utgör på många sätt de grundläggande färdigheterna för den övriga kunskapsinhämtningen i skolan. För att stärka elevernas utveckling inom dessa områden vill vi socialdemokrater investera i lärares kompetensutveckling.

Svenska 15-åringar halkar efter vad gäller läsförmåga. Hela 17 procent av Sveriges 15-åriga elever anses vara svaga läsare. 15-åringarna läser allt mer sällan, och en avgörande skillnad mellan starka och svaga läsare handlar om regelbunden läsning. Brister i läsförmågan påverkar hela skolgången, och i förlängningen får det konsekvenser för hela livet. Tidig läs- och skrivinlärning måste därför prioriteras i skolan.

Det är centralt att alla elever har tillgång till bibliotek med utbildad personal. Förväntningarna på den nya skollagen avseende skolbiblioteken var stora. Kungliga bibliotekets skolbiblioteksstatistik som presenterades i juni 2012 blev där för en stor besvikelse. Kartläggningen visar på en ojämlig skolbibliotekssituation. Kartläggningen visar att hälften av Sveriges elever saknar tillgång till bemannade skolbibliotek. Skolbibliotek bemannade med kompetenta

Fel! Okänt namn på

bibliotekarier är en viktig resurs för elevers lärande och utveckling. Dessutom visar kartläggningen att endast fyra av tio elever har tillgång till ett skolbibliotek som är bemannat minst 20 timmar i veckan. Det har inte heller skett någon säker ökning av antalet skolenheter med tillgång till skolbibliotek sedan 2008, då den senast undersökningen gjordes. Kungliga biblioteket bör få i uppdrag att ta fram en strategi som ska tillse att inga skolhuvudmän bryter mot lagen.

Litteraturen och läsandet är en bildningsväg som särskilt ska värnas. Det är med oro vi ser att läsandet, även bland barn och unga, och bibliotekslånen minskar. Forskningen visar att lusten att läsa är viktig för läsförmågan. För barnens del är föräldrarnas inställning till läsning och högläsning betydelsefull. Men svenska barn får allt sämre tillgång till böcker i hemmen och har allt färre läsande förebilder. Detta har en negativ inverkan på resultaten i skolan.

Vi föreslår att regeringen tar fram en nationell handlingsplan för läsfrämjande, alla krafter måste samlas för att genomföra ett läslyft för Sverige. Satsningen ska inbegripa såväl barn som vuxna. Handlingsplanen ska samordnas av en nationell biblioteksmyndighet. I arbetet är det viktigt att involvera folk- rörelserna; fackföreningarna, idrottsrörelsen och det ideella föreningslivet.

Språkkunskaper

Grundskolan behöver innehållsmässigt uppdateras vad gäller möjligheten att läsa språk. Bland kurserna i moderna språk dominerar spanska, franska och tyska. Stora språk såsom arabiska och kinesiska har dock vuxit i betydelse både i Sverige och globalt sett. Dessa, och även andra språk, är viktiga då många som bor i Sverige talar dessa språk. Språken är också viktiga av handelspolitiska skäl och för att man bättre ska kunna förstå den globala utvecklingen inom samhällskunskap och ekonomi.

Fler elever bör uppmuntras att börja läsa moderna språk och skolan arbeta för att fler ska fortsätta att läsa moderna språk. Högst andel elever som år 2011 läste moderna språk inom språkval fanns i årskurs 7. I årskurs 7 hade 85 procent av eleverna moderna språk som språkval. För årskurs 9 var andelen betydligt lägre, endast 70 procent. Liksom tidigare år var val av moderna språk vanligare bland flickorna. Skillnaden mellan könen var störst i årskurs 9 då andelen flickor som läste moderna språk var 13 procentenheter högre än andelen pojkar.

Alla elever bör ha rätt att utveckla och bruka det egna modersmålet och det nationella minoritetsspråket. Kravet på grundläggande kunskaper i de nationella minoritetsspråken, finska, samiska, meänkieli, romani chib och jiddisch, för att få modersmålsundervisning i minoritetsspråk i grundskolan bör därför tas bort.

Matematik

Vi vet att barn redan före skolstarten är intresserade av matematik. Förskolan ska möta detta matematikintresse hos barn genom lärande lek. Det är naturligt att matematik tillhör basämnena i grundskolan, att godkänt betyg utgör ett behörighetskrav till gymnasieskolan och att det är ett kärnämne i alla gymnasieskolans program. Matematikkunskaper hjälper oss att förstå sammanhang när det gäller såväl politiken och den ekonomiska utvecklingen i samhället som den egna privatekonomin. Det är allvarligt att svenska elevers kunskaper i matematik har försvagats kraftigt under ett antal år.

En satsning på matematik och utveckling av matematikundervisningen är mycket välkommen. Det är nu viktigt att genomförandet utgår från forskning och internationella erfarenheter.

Elever med utländsk bakgrund är överrepresenterade bland dem som har svårigheter i matematik. Lärare måste därför ha beredskap för att möta dessa. Matematikdelegationen fastslog också att ”matematikundervisning på elevens modersmål parallellt med undervisning på svenska [...] visat sig vara framgångsrik”. Ämnesundervisning på modersmål sker idag i mycket liten omfattning, på de flesta håll inte alls. Möjligheterna att utöka matematikundervisningen på modersmål bör stimuleras.

En nationell it-strategi för skolan

EU-kommissionen har listat åtta nyckelkompetenser för ett livslångt lärande. En av dessa är just digital kompetens. Digital kompetens är ett vitt begrepp som innefattar flera olika delar, från att ha kunskaper i hur man hanterar datorer, mobiltelefoner och programvaror till att utveckla en kritisk och reflekterande attityd till informations- och kommunikationsteknologi.

Det finns två huvudskäl till att förstärka arbetet med it i skolan. Det ena är det pedagogiska. It är ett bra verktyg att bedriva undervisning med och it-användning stödjer de flesta ämnen och lärsituationer. Det andra handlar om skolans uppdrag att rusta eleverna för framtiden, såväl som medborgare som arbetstagare eller företagare. Kravet på att behärska it är starkt redan idag och kommer att vara en självklarhet i framtiden. Därför är det viktigt att skolan hjälper till överbrygga digitala klyftor och kompenserar för elevernas olika förutsättningar utifrån hemförhållanden.

Sverige är ett av världens mest teknikutvecklade länder och ska fortsatt vara en framstående it-nation. Därför är det oroande att Sverige halkat efter jämfört med andra länder när det gäller utvecklandet av lärandet med stöd av digital teknik. Skolverkets uppföljning som presenterades våren 2009 visar att tillgången till it i skolan ökar men framförallt att det finns betydande skillnader mellan skolorna. Vi vill ha en modern skola för alla elever. Elevernas tillgång till it är en central del av detta. Staten har ett ansvar och detta måste

Fel! Okänt namn på

tydliggöras i en nationell it-strategi för skolan. Det kommer att stärka Sverige som kunskapsnation.

Skapande skola

Skapande skola avser gälla hela grundskolan från 2011 och fokusera på barns och ungas eget skapande eller till att anlita professionella utövare i skolan. Utifrån den utvärdering som finns av de tre första verksamhetsåren har inte ens hälften av berörda elever arbetat med olika Skapande skola-aktiviteter. Vi anser att regeringens målsättning varit för låg och fortsatta satsningar på området är därför viktiga. Vi föreslår därför en fördjupad utvärdering av Skapande skola.

Studie- och yrkesvägledning

Dagens ungdomar har stora förhoppningar om sitt framtida yrkesliv. De drömmer om att få utvecklande och intressanta jobb där de får möjligheter till självförverkligande samtidigt som de bidrar till helheten. Vi vill ge alla unga de bästa förutsättningarna för att erövra livet efter skolan. Men tyvärr krockar ibland drömmen om yrkeslivet med verklighetens arbetsliv. Många ungdomar har svårt att bilda sig en uppfattning om huruvida utbildnings- och yrkesval leder fram till deras mål. Regeringens politik som innebär att elevernas allt tidigare val påverkar deras framtida utbildningsmöjligheter ställer krav på en utökad och förbättrad studie- och yrkesvägledning.

Alla elever ska ha rätt till studie- och yrkesvägledning på sin skola. Studie- och yrkesvägledningen behöver tydliga nationella riktlinjer som definierar verksamheten och hur den ska bedrivas. Varje kommun ska ha en plan för studie- och yrkesvägledningsverksamheten. Det behövs professionella nätverk för erfarenhetsutbyte och gemensamma initiativ.

Modernisera regelverket för fristående skolor

De fristående skolorna är idag en stor och en naturlig del av vårt skolväsen. Det regelverk som reglerar förutsättningar för etablering och uppföljning av fristående skolor infördes i början av 90-talet. Målet var att skapa pedagogisk mångfald och en större möjlighet för skolpersonal och föräldrar att påverka skolan genom t ex lärar- och föräldrakooperativ. Utvecklingen har sedan länge sprungit ifrån de förutsättningar och prognoser som den dåvarande borgerliga regeringen såg framför sig i och med införandet av den s k friskolereformen. Regelverket behöver uppdateras och moderniseras. Också fristående skolor tjänar på ett modernt regelverk som är brett förankrat och där-

Fel! Okänt namn på

med långsiktigt hållbart. Elever och deras föräldrar ska kunna känna trygghet i sitt skolval.

Att det finns olika huvudmän i skolan att välja bland ger valfrihet för eleverna och kan öka mångfalden av pedagogiska modeller och därigenom främja utveckling. För att det ska vara kvaliteten och inte huvudmannskapet som avgör hur väl en skola lyckas med sitt uppdrag, måste det vara lika villkor för kommunala och fristående gymnasieskolor. Alla skolor ska ha samma krav på öppenhet, insyn och möjlighet till granskning från kommun och medborgare samt meddelarfrihet för de anställda. För att kommunala och fristående skolor ska få lika villkor på riktigt behöver en helhetsanalys göras av de olika huvudmännens förutsättningar.

Det finns idag mycket få krav på de huvudmän som vill starta en fristående skola. Vi vill skärpa kvalitetskraven för tillstånd så att inte oseriösa huvudmän får tillstånd att starta en skola. Det finns en risk för att vinstdrivande fristående skolor sänker utbildningens kvalitet i syfte att maximera vinsten. Det finns också tecken på att så sker; lärartätheten bland de vinstdrivande fristående skolorna är betydligt lägre än i kommunala och icke vinstdrivande fristående skolor samtidigt som elever från vinstdrivande fristående grundskolor tenderar att prestera något sämre på gymnasiet jämfört med elever med motsvarande betyg från kommunala grundskolor.

Idag är kommunen ansvarig för alla elevers skolgång, men har inte makt över hur skolan organiseras och dimensioneras. Ett ökat kommunalt inflytande över etableringar behöver därför införas genom ett obligatoriskt samråd med kommunen innan en fristående skola får starta. Skolinspektionen ska även i fortsättningen granska om skolan håller tillräckligt hög kvalitet för att få starta, men kommunernas inflytande över nyetableringar ska stärkas. Utgångspunkten ska vara elevens rätt till en utbildning av hög kvalitet.

Att driva en skola ska vara ett långsiktigt åtagande då påtvingat byte av skola är dåligt för eleverna. Långsiktighet hos ägare av en skola ska därför krävas för att tillstånd ska ges från Skolinspektionen. Ägarbyten ska inte heller kunna ske utan att nytt tillstånd från Skolinspektionen inhämtas.

Skattemedel avsedda för skolan ska gå till skolan. Vi vill se en ökad granskning av skolors ekonomi och ser behov av att kunna ingripa i de fall där offentliga anslag använts på ett felaktigt sätt. För att möjliggöra en ökad insyn i hur skolorna använder de offentliga anslagen, ska varje skola öppet redovisa sin ekonomi på enhetsnivå. Motsvarande balans- och resultaträkningar ska upprättas per enhet för att göra det möjligt att följa hur resurserna används i verksamheten och att kostnaderna inte väsentligt avviker från kostnaderna i jämförbara kommunala skolor.

Då vinsterna av att missköta skolverksamhet idag kan vara stora bör kraftfulla ekonomiska och juridiska påföljder kunna utdömas när ägare och skolledningar missköter sina uppdrag. Vi vill också införa en lag om investeringskydd som ska förhindra att våra gemensamma medel slösas bort vid avknoppning av skolor.

Det måste bli lättare att välja skola utifrån god kunskap. Alla skolor ska delta i öppna jämförelser där man anger lärartäthet, andel behöriga lärare, resultat på nationella prov etc.

Fel! Okänt namn på

Det behövs därtill skärpta regler för marknadsföring av skolor så att det är relevanta saker skolorna får ”locka” med. Genom att stärka lärarnas ställning, föräldrarnas information och kommunernas insyn kan vi använda resurserna bättre och stärka möjligheten att välja utifrån relevanta fakta.

Förbud mot avgifter i skolan

Vi socialdemokrater vill se en avgiftsfri skola. Allt för många skolor tar idag ut återkommande avgifter som sammantaget innebär stora kostnader för familjer med knapp ekonomi. Dessutom förekommer det att elever förväntas betala stora summor för att delta på olika former av studie- och klassresor. Vi anser att Skolinspektionen måste se till att förbudet mot skolavgifter efterlevs och att normerna för de enstaka inslag som innebär obetydliga kostnader för eleverna, vilket skollagen ger utrymme för, ska utvärderas. Regeringen eller den myndighet regeringen så beslutar ska ha rätt att utfärda bindande direktiv för vad den maximala kostnaden per läsår ska kunna innebära.

Modern elevhälsa

Vi vill rikta särskilda insatser till de barn som har extra stora behov. Många barn med psykiska problem behöver hjälp och stöd i ett tidigt skede, och då behövs en välfungerande elevhälsa. Skolan ska vara en hälsofrämjande miljö. En god hälsa är en förutsättning för lärande, och elever som under sin uppväxt anammar en hälsofrämjande livsstil behåller ofta den som vuxna. En god hälsa är också en förutsättning för lärande. Alla elever ska ha rätt till goda och näringsriktiga skolmåltider och alla elever behöver röra på sig varje dag. Skolidrotten behöver utformas så att den stärker alla elevers lust att röra på sig och ska vara utspridd under hela året så att den stärker elevernas hälsa och inlärningsförmåga.

Studiero

Den svenska skolan ska stå för absolut nolltolerans mot mobbning och kränkande behandling. Det är helt oacceptabelt att en enda elev ska behöva gå till skolan och vara rädd för att utsättas för mobbning och kränkningar. Elever som blivit utsatta för mobbning berättar ofta om att de utsätts för en andra kränkning när de inte tas på allvar och inte blir trodda av de vuxna i sin närhet. Vi behöver förstärka arbetet mot mobbning, kränkningar, trakasserier och diskriminering i skolan. För att skolorna ska ha möjlighet att kunna genomföra ett lyckat arbete mot mobbning krävs kvalitetssäkrade och evidensbase-erade antimobbningsmetoder och kunskap och kompetens om mobbningens

mekanismer. Lärare och annan skolpersonal behöver få den kunskap och kompetens som krävs för att kunna arbeta såväl förebyggande mot mobbning som att kunna hantera reella mobbningsituationer. Vilka metoder som fungerar måste tas fram genom forskning och utvärderas.

Vi har under flera år föreslagit att en ”lex Sarah” ska införas i skolan som innebär att all skolpersonal oavsett huvudman ska vara skyldig att rapportera missförhållanden i skolan eller om läroplanen eller värdegrunden inte följs, däribland om skolan inte får stopp på de kränkningar och trakasserier en elev utsätts för. En utredning har nu lämnat ett betänkande i frågan och vi ser fram emot ett konkret förslag på lagstiftning från regeringen. Vi vill se över en skärpning av lagen om skolors skyldighet att agera mot kränkningar så att skolor blir skyldiga att få stopp på mobbningen inom en viss tidsperiod och att eleven annars kan kräva skadestånd.

Gemensamma ordningsregler ska utarbetas av elever, föräldrar och personal tillsammans, och detta ska framgå av skollagen. Alla beslut om skolan ska i grunden utgå från elevens rätt till kunskap, bildning och demokratisk fostran. Elewinflytandet behöver därför öka – inte minska ytterligare.

Sex- och samlevnadsundervisningen i skolan är av stor betydelse för hur kränkningar som har sin grund i kön och sexualitet får utrymme och behöver därför utvecklas.

En jämställd skola

En jämställd skola är en skola där både flickor och pojkar trivs, utvecklas och lär sig mycket.

I skolan finns betydande skillnader i prestationer, upplevelser och preferenser mellan grupperna flickor respektive pojkar. Pojkar presterar i genomsnitt sämre än flickor, och får därför sämre betyg. Programvalen till gymnasiet är könsstereotypa – särskilt valen till de yrkesförberedande programmen. Flickor är mer stressade i skolan och mår generellt sämre i tonåren.

Det är en utmaning för skolan att bryta de könsnormer som grundläggs utanför skolans väggar. Om jämställdhetsarbetet i skolan ska bli effektivt måste det bedrivas kontinuerligt och inte i projekt för en begränsad tid vare sig nationellt eller på den enskilda skolan. Jämställdhetsarbetet i skolan bör bedrivas enligt principen om jämställdhetsintegrering.

Det finns ett behov att förstärka den del av jämställdhetsarbetet som handlar om ämnesstoffet och ämnesdidaktiken. Ämnesstoffet måste spegla både kvinnors och mäns erfarenheter. Om skolan via läroböckerna och undervisningen i de olika ämnena ger en enkönad bild av exempelvis historien, litteraturhistorien eller samhällskunskapen, innebärande att i huvudsak endast männens erfarenheter representeras, är detta ett allvarligt jämställdhetsproblem. Ämnesdidaktiken och arbetssätten i skolan bör så långt möjligt bygga på evidens och varieras för att passa elevers olika sätt att lära. Jämställdhet är ett kunskapsområde och lärare behöver kunskaper för att kunna anlägga jämställdhetsperspektiv på ämnesinnehållet och ämnesdidaktiken i skolan.

Fel! Okänt namn

Lärande hela dagen

Vi vet att fritids är omtyckt och viktigt för många barn och föräldrar. Fritids stödjer barn generellt och ger en vettig fritidssysselsättning. Men vi vet också att föräldrar på många håll oroar sig över stora och växande barngrupper och vad detta innebär för kvaliteten. Det är viktigt att vända utvecklingen och inse att fritids kan spela en viktig roll i barns utveckling och för att uppnå kunskapsresultat i skolan. Fritids bör ge barnen möjlighet till läxläsning om skolan inte ordnar det på annat sätt.

Vi vill uppmuntra föreningslivet att samverka nära med fritids så att barnen kan få ägna sig åt olika föreningsaktiviteter. Det kan röra sig om till exempel fotboll, teater och dans. På det sättet får de barn som idag inte har möjlighet att ägna sig åt dessa aktiviteter en chans att göra det. Detta kan också vara ett sätt att minska trycket på föräldrarnas tid och ekonomi och därmed underlätta vardagslivet för barnfamiljer.

Självstyrande skolor

I flera kommuner finns idag så kallade självstyrande skolor. Det innebär att kommunala skolor får en ökad organisatorisk och administrativ frihet gentemot den kommunala förvaltningen. De självstyrande skolorna arbetar mycket målmedvetet med att involvera personal, elever och föräldrar i skolornas utvecklingsarbete samt att öka insynen från dessa. Vi vill att erfarenheterna och resultaten i dessa skolor noga ska dokumenteras och utvärderas, för att se hur de kan utveckla andra kommunala skolor.

Elevinflytande

Ska skolan lyckas anpassa undervisningen till varje enskild elevs unika behov krävs ett ökat elevinflytande i vardagen och en dialog i klassrummet. Elever som är delaktiga och får ta ansvar skapar också en tryggare skola och en bra studiemiljö.

Stockholm den 5 oktober 2012

Ibrahim Baylan (S)

Louise Malmström (S)

Caroline Helmersson Olsson (S)

Gunilla Svantorp (S)

Håkan Bergman (S)

Thomas Strand (S)

Adnan Dibrani (S)